

of the Chief Minister, I want to draw the attention of the House and of the Home Minister to another statement where she says that if the Centre does not implement the Award immediately, the unity and integrity of the country will be in danger. Actually she says, Madam, that this will go against the unity and integrity of the country. I think, this is a veiled kind of threat. This is a veiled threat to the Centre that she has some kind of secessionist views in her mind(Interruptions)....

SHRI G. SWAMINATHAN (Tamil Nadu): She only said that Karnataka has to give water....

SHRIMATI JAYANTHI NATARAJAN: I want to call upon the Home Minister to find out....

SHRI G. SWAMINATHAN: ...otherwise there will be a fight between one State and another.

SHRIMATI JAYANTHI NATARAJAN: ...if he has any information of any move by State of Tamil Nadu to secede from the Indian Union because this is very dangerous....(Interruptions)....

SHRI G. SWAMINATHAN: It is unfair to say that she has got something in her mind....

SHRIMATI JAYANTHI NATARAJAN: Already, Madam, the Chief Minister had gone on fast and the entire State was at a standstill. So many people suffered. Little children suffered. The people of Tamil Nadu suffered. Today, Madam, on a most important day, from the ramparts of the Fort St. George, she has gone to the extent of threatening us with secession. I think, it is shocking(Interruptions)....

SHRI G. SWAMINATHAN: The Government of India had announced. The hon. Minister of Water Resources came there. They made promises..

SHRIMATI JAYANTHI NATARAJAN: Madam, to talk about unity and integrity of the country in this context is a very dangerous trend....

SHRI G. SWAMINATHAN: She wanted the promises to be kept. That is all.

SHRIMATI JAYANTHI NATARAJAN: Madam, I want to know what the Home Minister is going to say about it and whether he has any information about this.

THE MINISTER OF HOME AFFAIRS (SHRI S. B. CHAVAN): I can well appreciate the strong feelings that hon. Chief Ministers might be having on certain issues. But we will certainly ascertain whether she has gone to the extent of saying that this is going to endanger the unity and integrity of this country. Certainly we would like to ascertain the facts. Then, whatever action is called for, we will look into it.

THE DEPUTY CHAIRMAN: Shri Mohammed Afzal.

SHRI MURASOLI MARAN (Tamil Nadu): Action for settling the Cauvery water dispute or action for uttering those words? (Interruptions) How about Cauvery waters? What is your reaction? How about implementing the interim award? What is your reaction?(Interruptions)....

SHRI S. B. CHAVAN: That does not justify giving this kind of a threat, if at all she has given it.

THE DEPUTY CHAIRMAN: Mr. Afzal.

श्री मोहम्मद अफजल उर्फ मीम अफजल (उत्तर प्रदेश): मैडम, मैं आपकी तबज्जह.....

مشرقی محمد افضل شریف م افضل (اُتر
پردیش): میڈم! میں آپ کی توجہ...

उपसमापति: I have to make an announcement regarding that. आप अपना बोल डीजियेगा। अगर राजेश फायलट जी इस सिलसिले में, जम्मू के नारे में 5.30 बजे एक सोओ-मोटो स्टेटमेंट भी करने वाले हैं।

KILLING OF THE INNOCENT HINDUS BY MILITANTS IN DODA

श्री मोहम्मद अफजल उर्फ मीम अफजल: मैडम, मैं शुक्रगुजार हूँ। मैडम, जो बाकया जम्मू के संदर हुआ है मैं उसकी सख्त खलफाज में मजबूत करता हूँ। 14 तारीख को योमे जम्हूरिया योमे आजादी के सिर्फ एक दिन पहले जम्मू से जाने वाली एक बस में से डोडा से कोई सात किलोमीटर किस्तवार में, कुछ लोगों को उतारा गया, औरतों और बच्चों को उतारा गया और एक खास मखसूस मजहब से ताल्लुक रखने वाले लोगों को उतारा गया और उस बस को 6 मिलिटेंट या 6 नकाबपोशों ने कुछ किलोमीटर आगे ले जाकर इन तमाम लोगों को मार दिया। मैडम, ये तमाम के तमाम लोग हिन्दू थे और

बेगुनाह थे, उनका कोई कसूर नहीं था। उन पर जिस तरह से यह जुल्म किया गया उससे 14 लोग उसी वक्त मारे गये और एक आदमी अस्पताल में जाकर हलाक हो गया। मेडम, उस दिन के खबर में खबर छपी है जो पी० टी० आई० की तरफ से जारी की गयी थी कि इस वक्त जम्मू-कश्मीर के अंदर जो गतिविधियाँ चल रही हैं, उसके नतीजे में हिन्दुस्तान और पाकिस्तान की जंग के दौरान जितने लोग मारे गये, टोटली, उससे ज्यादा लोग अभी तक जम्मू और कश्मीर में मारे जा चुके हैं, जिनकी तादाद 6 हजार के करीब है। 3545 मकान, 1028 दुकानें, 135 बिजनेज, 235 स्कूल और 1123 सरकारी बिल्डिंगें जो हैं वे जलकर खाक की जा चुकी हैं। मेडम, मैं आपकी तवज्जह उस मसले की तरफ दिलाना चाहता हूँ, जो नया वाकया हुआ है। कुछ लोग जो वहां पर इस्लाम के नाम पर तहरीक चला रहे हैं इस मुल्क से कश्मीर को अलग करने की, मैं उनको यह बात कहना चाहता हूँ, हालाँकि तीन तंजीमों हिज़बुल मुजाहिदीन, जम्मू-कश्मीर लिबरेशन फ्रंट और अलल्लाह ने, इन तीनों ने इस वाकये की मज्जमत की है और इसके इलावा भी जम्मू-कश्मीर की दूसरी बहुत सी तंजीमों ऐसी हैं जो इस्लाम के नाम पर कश्मीर को अलग करने की बात करती हैं। मैं उन तंजीमों से या जिसके लिए वो लोग जिम्मेदार हैं, सपष्टा तो यह जाता है शायद उनका ताल्लुक उन्हीं लोगों से है, मैं उन्हें यह बताना चाहता हूँ, जो काम उन्होंने किया है, जिस तरह से बसों से उतार कर बेगुनाह लोगों को मारा है, यह इस्लाम के नाम पर काम करना, इस्लाम को बदनाम करना मुतारारिफ़ है। यह एटी इस्लामिक एक्टीविटी है और इसको कोई शक्त्त बर्दाश्त नहीं करेगा। हम इसकी सख्त से सख्त अल्फाज़ में मज्जमत करते हैं और हकूमत से मुतालाबा करते हैं कि इन लोगों को पकड़ने की पूरी कोशिश की जाए। इन बेगुनाह लोगों को जो एक लाख का मुआवज़ा दिया गया है, मैं डिमांड करता हूँ कि पाँच लाख रुपये मुआवज़ा दिया जाए। अगर इस तरह से किसी भी बेगुनाह को मारा जाए जिसका कोई ताल्लुक किसी ख़राब एक्टीविटी से नहीं है, एक बेगुनाह मुसाफिर उसका कोई ताल्लुक किसी एक्टीविटी से नहीं है। जम्मू-कश्मीर के अन्दर बेगुनाह लोगों के मारे जाने की तादाद बहुत ज्यादा है; जो मिलिटरी के लोग मारे जाते हैं, मेरी हमदर्दी उनके ताल्लुक से भी है। जो लोग मिलिटेंसी के नाम पर मारे जाते हैं, मेरी हमदर्दी उनके साथ भी है। मेडम, मेरे पास एक किताब थी। मैं चंद रोज़ से सोच रहा था कि इस मसले को यहाँ पर हाऊस में उठाऊंगा। मैं आज उन लामलिहाज़ मुजाहिदीन को यह बात कहना चाहता हूँ आज मेरे हाथ उन्होंने काट दिये हैं। मैं यहाँ पर आवाज़ उठाना चाहता था। इसके अन्दर दिया गया है कि किस तरह से कश्मीर में बेगुनाह कश्मीरियों को कुछ मिलिटेंट आर्गनाइज़ेशन्स ने नारा। मैं एतराफ़ करता हूँ, आज के इस वाकये के बाद मेरे हाथ कट गये, मैं अब इसे उठाने के लायक नहीं रहा। मैं यहाँ पर इसे किस मुह से उठाऊँ जब बेगुनाह लोगों को इस तरहसे मारा जाता है। इसलिए मैं उन लोगों से कहता हूँ कि अगर यह काम वह इस्लाम के नाम पर कर रहे हैं तो इस्लाम को वो बदनाम न करें। अगर वो यह काम मुसलमान होने के नाम पर कर रहे हैं

तो हिन्दुस्तान के 20 करोड़ मुसलमानों के चेहरे पर कालिख मलने की कोशिश न करें। हम किसी भी हालत में इसे बर्दाश्त नहीं करेंगे। मैं इन अल्फाज़ के साथ उन तमाम परिवारों के साथ अपने दुःख का पूरा इज़हार करता हूँ और हकूमत से कहता हूँ कि न सिर्फ़ वह स्टेटमेंट दे बल्कि इसकी अच्छी तरह से जानकारी करे और जो लोग इसके लिए जिम्मेदार हैं उनको सख्त से सख्त सज़ा दी जाए।

شری محمد افضل عرف م۔ افضل میڈم۔

میں شکر گزار ہوں۔ میڈم۔ جو واقعہ جموں کے اندر ہوا ہے۔ میں اس کی سخت الفضاظ میں مذمت کرتا ہوں۔ ۱۴ اتار سنجہ کو یوم جمہوریہ۔ یوم آزادی سے صرف ایک دن پہلے جموں سے جانے والی ایک بس میں سے دوڑا سے کوئی سات کلومیٹر کسٹوار میں۔ کچھ لوگوں کو اتارا گیا۔ عورتوں اور بچوں کو اتارا گیا اور ایک خاص مخصوص مذہب سے تعلق رکھنے والوں لوگوں کو اتارا گیا اور اس بس کو چھ میلنٹنٹ یا چھ نقابو شتوں نے کچھ کلومیٹر آگے لے جا کر ان تمام لوگوں کو مار دیا۔ میڈم۔ یہ تمام کے تمام لوگ ہندو تھے اور بے گناہ تھے۔ ان کا کوئی قصور نہ تھا۔ ان پر جس طرح سے یہ ظلم کیا گیا اس سے ۱۴ لوگ اسی وقت مارے گئے اور ایک آدمی اسپتال میں جا کر ہلاک ہو گیا۔ میڈم۔ اس دن کے اخبار میں خبر چھپی ہے جو بی۔ ٹی۔ آئی کی طرف سے جاری کی گئی تھی کہ اس وقت جموں کشمیر کے اندر جو گئی و دھیاں چل رہی ہیں۔ اس کے نتیجے میں ہندوستان اور پاکستان کی جنگ کے دوران جتنے لوگ

مارے گئے۔ ٹوٹلی۔ اس سے زیادہ لوگ ابھی تک جموں اور کشمیر میں مارے جا چکے ہیں۔ جن کی تعداد چھ ہزار کے قریب ہے۔

تین ہزار پانچ سو پینتالیس مکان۔ ایک ہزار اٹھائیس دکانیں۔ ایک سو پینتیس پریچسز۔ دو سو پینتیس اسکول اور ایک ہزار ایک سو تیس بلڈنگیں جو ہیں وہ جلا کر خاک کی جا چکی ہیں۔ میڈم۔ میں آپ کی توجہ اس مسئلے کی طرف دلانا چاہتا ہوں جو نیا واقعہ ہوا ہے۔

کچھ لوگ جو وہاں پر اسلام کے نام پر تحریک چلا رہے ہیں اس ملک سے کشمیر کو الگ کرنے کی۔ میں ان کو یہ بات کہنا چاہتا ہوں۔ حالانکہ تین تنظیموں حزب المجاہدین، جموں کشمیر لبریشن فرنٹ اور الجہاد نے۔ ان تینوں نے اس واقعہ کی مذمت کی ہے۔ اور اس کے علاوہ بھی جموں کشمیر کی دوسری بہت سی تنظیموں ایسی ہیں جو اسلام کے نام پر کشمیر کو الگ کرنے کی بات کرتی ہیں۔ میں ان تنظیموں سے یا جس کے لئے وہ لوگ ذمہ دار ہیں۔ سمجھا جاتا ہے کہ شاید ان کا تعلق انہی لوگوں سے ہے۔ میں انہیں یہ بتانا چاہتا ہوں۔ جو کام انہوں نے کیا ہے جس طرح سے بسوں سے اتار کر بے گناہ لوگوں کو

مارا ہے۔ یہ اسلام کے نام پر کام کرنا۔ اسلام کو بدنام کرنے کے مترادف ہے۔ یہ ایسی اسلامک ایکٹیوٹی ہے۔ اور

اس کو کوئی شخص برداشت نہیں کرے گا۔ ہم اس کی سخت سے سخت الفاظ میں مذمت کرتے ہیں۔ اور حکومت سے مطالبہ کرتے ہیں کہ ان لوگوں کو پکڑنے کی پوری کوشش کی جائے۔ ان بے گناہ لوگوں کو جو ایک لاکھ کا معاوضہ دیا گیا ہے۔ میں ڈمانڈ کرتا ہوں کہ پانچ لاکھ روپے کا معاوضہ دیا جائے۔ اگر اس طرح سے کسی بھی بے گناہ کو مارا جائے۔ جس کا کوئی تعلق کسی خراب ایکٹیوٹی سے نہیں ہے۔

ایک بے گناہ مسافر اس کا کوئی تعلق کسی ایکٹیوٹی سے نہیں ہے۔ جموں کشمیر کے اندر بے گناہ لوگوں کے مارے جانے کی تعداد بہت زیادہ ہے۔ جو ملٹری کے لوگ مارے جاتے ہیں میری ہمدردی کا تعلق ان لوگوں سے بھی ہے۔ جو لوگ ملیٹریس کے نام پر مارے جاتے ہیں میری ہمدردی ان کے ساتھ بھی ہے۔

میڈم۔ میرے پاس ایک بھتیجی۔ میں چند روز سے سوچ رہا تھا کہ اس مسئلے کو یہاں پر ہاؤس میں اٹھاؤں گا۔ میں آج ان نام نہاد مجاہدین کو یہ بات کہنا چاہتا ہوں کہ آج میرے ہاتھ انہوں نے کاٹ دیئے ہیں۔ میں یہاں پر آواز اٹھانا چاہتا تھا۔ اس کے اندر

دیا گیا ہے کہ کس طرح سے کشمیر میں بے گناہ کشمیریوں کو کچھ ملی ٹینٹ آرگنائزیشنس نے مارا۔ میں اعتراف کرتا ہوں۔ آج کے اس واقعے کے بعد میرے ہاتھ کٹ گئے۔ میں اب اُسے اٹھانے کے لائق نہیں رہا۔ میں یہاں اس کو کس منہ سے اٹھاؤں جب بے گناہ لوگوں کو اس طرح سے مارا جاتا ہے۔ اس لئے میں اُن لوگوں سے کہتا ہوں کہ اگر وہ یہ کام اسلام کے نام پر کر رہے ہیں تو اسلام کو وہ بدنام نہ کریں۔ اگر وہ یہ کام مسلمان ہونے کے نام پر کر رہے ہیں تو ہندوستان کے بیس کروڑ مسلمانوں کے چہرے پر کالا گل ملنے کی کوشش نہ کریں۔ ہم کسی بھی حالت میں اسے برداشت نہیں کریں گے۔ میں ان الفاظ کے ساتھ ان تمام پریلاروں کے ساتھ اپنے ڈکھ کا پورا پورا اظہار کرتا ہوں اور حکومت سے کہتا ہوں کہ نہ صرف وہ اسٹیمنٹ دے بلکہ اس کی اچھی طرح سے جانکاری کرے اور جو لوگ اس کے لئے ذمہ دار ہیں اُن کو سخت سزا دی جائے۔

مولانا ابوبکر علی خان آزاد (اترا پردیش):
 مہدم، یہاں بہت گامپیرا مسالا ہے (بصورتاً) صرف ایک منٹ (بصورتاً) میں ایک بڑی اہم بات کہہ رہا ہوں (بصورتاً)۔

مولانا عبید اللہ خان اعظمی: میڈم۔ یہ بہت عجیب مسئلہ ہے۔۔۔ ”مداخلت“۔۔۔

صرف ایک منٹ ”مداخلت“ میں ایک بڑی اہم بات کر رہا ہوں۔۔۔ ”مداخلت“۔۔۔

SHRI S. JAIPAL REDDY (Andhra Pradesh): Madam, he wants to associate.

उपसभापति: आप एक मिनट बैठिये। I announced that the Minister is going to make a statement. After my announcement, if you relinquish your right of clarifications, I shall permit you now, and if you do not, I will permit him when the statement is made, not now.

मोहाना ओबेदुल्ला खान आज़मी: मेडम, सिर्फ एक इन्सान की ज़िन्दगी है, मैं यह खर्च करना चाहता हूँ कि 14 अगस्त को टेरिस्टों ने जान बुझकर हिन्दुओं को अलग किया (व्यवधान) 14 अगस्त को उन्होंने अलग कर के धर्म के नाम पर गोलियाँ मारी। जैसे कि माई कह रहे हैं, ठीक है यह पहली मर्तबा हुआ भार यह पहली मर्तबा जिस तरह धिनीनी नफरत की बुनियाद रखी गई है, इससे मुल्क में मोहब्बत की बुनियादें डिल जाएंगी और इन्सानियत का दबदबा खत्म हो जाएगा। 14 अगस्त को इस तरह से अलग कर के हिन्दुओं को मारने का मतलब क्या है। 14 अगस्त पाकिस्तान की योमे आज़ादी है और पाकिस्तान की योमे आज़ादी पर पाकिस्तान के साथ इस मुल्क के साथ गद्दारी करने वाले कुछ गद्दारों ने यह मेसेज दिया है कि हम हिन्दुस्तान की इन्सानियत को अपनी आज़ादी के नाम पर गुलाम बनाना चाहते हैं और आज़ादी के दिन हिन्दुस्तान के इन्सानों को हम तबाह करना चाहते हैं। हिन्दू-मुस्लिम सद्भावना को खत्म कर के पाकिस्तान जो कुछ कह रहा है, यह सीधी कार्यवाही पाकिस्तान के जानिब से हुई है। पाकिस्तान के लोग इस तरह का काम कर के इस मुल्क में रहने वाले इन्सानों को एक दूसरे से अलग कर के इन्सानियत को तबाह करना चाहते हैं जिसकी मैं सख्त मंज़ूरत करता हूँ और इस्लाम के नाम पर अगर यह सब कुछ होता है, इस्लाम इस तरह की कोई हज़ाज़त नहीं देता है। इन बदमाशों पर, इन गद्दारों पर ज़बरदस्त तरीके से न सिर्फ यह कि पाबंदी लगनी चाहिये, गवर्नमेंट जितनी ताकत के साथ इनको कुचल सकती हो, कुचल देना चाहिये इसलिए कि नफरत की इस खाण से हमारे मुल्क की सारी सद्भावना ग़ारद हो सकती है। उन तमाम खानदानों को हम खेराजे-अकीदत पेश करते हैं जिन खानदानों के मासूम इन्सान मार दिये गये, आज हमारा पूरा मुल्क इन्सानियत के नाम पर ग़मो-ख़ालम की तस्वीर बन कर रह गया है।

मोहाना عبید اللہ خان اعظمی: میڈم۔ صرف ایک انسانی جذبہ ہے۔ میں یہ عرض کرنا چاہتا

ہوں کہ ۱۲ اگست کو ٹیرورسٹوں نے جان بوجھ کر ہندوؤں کو الگ کیا۔ مسلمانوں کو الگ کیا۔ ”مداخلت“ ۱۲ اگست کو انھوں نے الگ کر کے دھرم کے نام پر گولیاں ماریں۔ جیسا کہ بھائی کہہ رہے ہیں۔ ٹھیک ہے یہ پہلی مرتبہ ہوا۔ مگر یہ پہلی مرتبہ جس طرح سے گھنونی نفرت کی بنیاد رکھی گئی ہے۔ اس سے ملک کی محبت کی بنیادیں ہل جاتیں گی۔ اور انسانیت کا دبدبہ ختم ہو جائے گا۔ ۱۲ اگست کو اس طرح سے الگ کر کے ہندوؤں کو مارنے کا کیا مطلب کیا ہے۔ ۱۲ اگست کو پاکستان کی یوم آزادی ہے۔ اور پاکستان کی یوم آزادی پر پاکستان کے ساتھ اس ملک کے ساتھ غدار کی کرنے والے کچھ غداروں نے یہ میسج دیا ہے کہ ہم ہندوستان کی انسانیت کو اپنی آزادی کے نام پر غلام بنا نا چاہتے ہیں۔ اور آزادی کے دن ہندوستان کے انسانوں کو تباہ کرنا چاہتے ہیں۔ ہندو مسلم سدبھاؤ نا کو ختم کر کے پاکستان جو کچھ کر رہا ہے۔ یہ سیدھی کارروائی پاکستان کی جانب سے ہوئی ہے۔ پاکستان کے لوگ اس طرح کا کام کر کے اس ملک میں رہنے والے انسانوں کو انسانا دوسرے سے الگ کر کے انسانیت کو تباہ کرنا چاہتے ہیں۔ جس کی میں سخت مذمت کرتا ہوں اور اسلام کے نام پر اگر یہ سب کچھ ہوتا ہے۔ اسلام اس طرح کی کوئی اجازت نہیں دیتا ہے۔ ان بد معاشوں پر۔ ان

غداروں پر زبردست طریقے سے نہ صرف یہ کہ پابندی لگنی چاہئے۔ گورنمنٹ جتنی طاقت کے ساتھ ان کو کچل سکتی ہو۔ کچل دینا چاہئے کہ نفرت کی اس آگ سے ہمارے ملک کی ساری سدبھاؤ نا غارت ہو سکتی ہے۔ ان تمام خاندانوں کو ہم خراج عقیدت پیش کرتے ہیں جن خاندانوں کے معصوم انسان مار دیئے گئے ہیں۔ آج ہمارا ملک ملک انسانیت کے نام پر غم و الم کی تصویر بن کر رہ گیا ہے۔

उपसमापति : शास्त्री जी ।

श्री विष्णु कान्त शास्त्री (उत्तर प्रदेश) : माननीय, मैं आपका आभारी हूँ (अवधान) ।

DR. JINENDRA KUMAR JAIN (Uttar Pradesh) : I want to associate.

THE DEPUTY CHAIRMAN : I have called Shastriji. You can ask for clarifications after the statement is made. You can give your name for clarifications.

श्री. मोहम्मद खलीलुर रहमान (आन्ध्र प्रदेश) : मेडम, मोहम्मद अफजल साहब ने जो कुछ कहा है, मैं भी उनके साथ अपने आप को एसोसियेट करता हूँ। इस्लाम के नाम पर जो यह वाक्या हुआ है यह हुंतेहाई गलत वाक्या है, इस्लाम इस किस्म की तालीम किसी को भी नहीं देता। मैं हकूमते हिन्द से यह दावास्त करता हूँ कि इस वाक्य के जिम्मेदार लोगों को सख्त से सख्त सजा दी जाए। मैं इस वाक्य की भरपूर मज्जमत करता हूँ।

شری محمد خلیل الرحمن : میڈم محمد افضل صاحب نے جو کچھ کہل ہے۔ میں بھی اُن کے ساتھ اپنے آپ کو ایسوسی ایٹ کرتا ہوں۔ اسلام کے نام پر جو یہ واقعہ ہوا ہے یہ انتہائی غلط واقعہ ہے۔ اسلام اس قسم کی تعلیم کسی کو بھی نہیں دیتا ہے۔ میں حکومت ہند سے یہ

درخواست کرتا ہوں کہ اس واقعہ کے ذمہ دار
لوگوں کو سخت سے سخت سزا دی جائے۔
میں اس واقعہ کی بھرپور مذمت کرتا ہوں۔

DR. JINENDRA KUMAR JAIN: I am selectively excluded.

THE DEPUTY CHAIRMAN: No exclusion. If you want to speak, if you want to associate, you can associate yourself with it. Like this, many hands were raised.

DR. JINENDRA KUMAR JAIN: I needed your permission. I won't get up without your permission.

THE DEPUTY CHAIRMAN: Okay. You don't let Shri Shastri speak. You speak.

RE. POSTER EXHIBITION BY "SAHMAT" IN AYODHYA CONTAINING OBJECTIONABLE COMMENTS ABOUT RAM AND SITA

श्री विष्णु कान्त शास्त्री (उत्तर प्रदेश): उपसभापति महोदया, मैं आपका बहुत आभारी हूँ कि आपने एक बहुत ही गम्भीर प्रश्न पर इस सदन का ध्यान आकृष्ट करने का अवसर मुझे दिया। आप इस बात को जानती होंगी कि सदन में दो बार "सहमत" का मसला उठाया जा चुका है। एक बार माननीय श्री दिग्विजय सिंह जी ने उठाया, एक बार माननीय सरला माहेश्वरी जी ने उठाया और उसमें यह विवाद हुआ था कि क्यों ऐसा हुआ। मेरे हाथ में "जनसत्ता" का त्वंक है जो दिल्ली से प्रकाशित हुआ है 15 अगस्त को। उसमें यह बताया गया है कि "सहमत" ने जो वहाँ पोस्टर प्रदर्शनी लगायी थी उस प्रदर्शनी में यह बताया गया कि सीता राम की बहिन है। यह बताया गया कि श्रीराम रावण के पुत्र हैं ... (अवधान) ... आप देखिये। मैं यही जानना चाहता हूँ ... (अवधान) ... मुझे बोलने दीजिए ... (अवधान) ...

SHRI S. JAIPAL REDDY (Andhra Pradesh): On a point of order, Madam ... (Interruptions)

श्री विष्णु कान्त शास्त्री: मुझे बोलने क्यों नहीं देते हैं ... (अवधान) ... यह शर्मनाक बात है ... (अवधान) ...

SHRI S. JAIPAL REDDY: Madam, I am on a point of order. (Interruptions)

उपसभापति: आप बैठिए Mr. Jaipal Reddy, please sit down. Please take your seat. (Interruptions) Mr. Mathur, please sit down. (Interruptions) Permission has been granted to him. Let him speak. (Interruptions)

SHRI SUKOMAL SEN (West Bengal): Does it mean he can say anything?

THE DEPUTY CHAIRMAN: You can give your reply. I am not allowing. (Interruptions).

एक माननीय सदस्य: पुलिस इन्क्वायरी करइये ... (अवधान)

श्री विष्णु कान्त शास्त्री: अगर आप मुझे बोलने की इजाजत देती हैं तोर ये ... (अवधान)

THE DEPUTY CHAIRMAN: I permitted him to speak. I am permitting it. I will allow Mr. Jaipal Reddy to speak.

श्री विष्णु कान्त शास्त्री: ... (अवधान) तो सदन चल नहीं सकेगा इसके बाद ... (अवधान)

उपसभापति: उनको बोलने दीजिए। फिर आप बोलिए।

श्री विष्णु कान्त शास्त्री: मैं आपके सामने कुछ तथ्य रखना चाहता हूँ। मैं आपको और इस सदन को बताना चाहता हूँ कि "सहमत" की जिस प्रदर्शनी के कारण फैजाबाद में इतना बड़ा रोष हुआ उसमें कांग्रेस के—हूँके के सब सदस्य सहमत हैं, आप अगर इस तख्तार को पढ़ें तो आप देखेंगे कि फैजाबाद ... (अवधान)

श्री कैलाश नारायण सारंग (मध्य प्रदेश): बोलने दीजिए।

श्री विष्णु कान्त शास्त्री: जिले के कांग्रेस के अध्यक्ष ने ... (अवधान)

एक माननीय सदस्य: सुनने का साहस रखो ... (अवधान)

श्री एस. एस. अहलुवालिया (बिहार): ... एक सदस्य कोई सवाल उठा रहे हैं उसको इस तरह से घमका रहे हैं ... (अवधान)

एक माननीय सदस्य: वहाँ इन्क्वायरी करें ... (अवधान)

श्री एस. एस. अहलुवालिया: यह पूरी पार्टी जो है बाहर तो घमकाती है लोगों को कोई काम नहीं करने देती है और क्या घमका रही है ... (अवधान) बैठ जाओ, यह * नहीं चलेगी यहाँ पर ... (अवधान)

श्री कैलाश नारायण सारंग: राम का अपमान नहीं हो सकता ... (अवधान)